

ΠΑΝΩ ΑΠΟ 12.000.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

ΕΛΙΖΑΜΠΕΘ ΓΚΙΛΜΠΕΡΤ



30Η ΧΙΛΙΑΔΑ

ΕΠΕΤΕΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΜΕ ΝΕΟ ΠΡΟΛΟΓΟ
ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Αν ταξιδέψεις στην Ινδία –ειδικά σε ιερούς τόπους και Άσ-
ραμ–, θα δεις πολλούς ανθρώπους να φοράνε στο λαιμό
τους χάντρες. Θα δεις επίσης πολλές παλιές φωτογραφίες
με γυμνούς, αποστεωμένους και τρομακτικούς ασκητές
Γιόγκι (καμιά φορά και παχουλούς, καλοσυνάτους και λα-
μπερούς) που κι εκείνοι φοράνε χάντρες. Αυτά τα κολιέ λέ-
γονται *τζάπα μάλα*. Στην Ινδία τα φοράνε εδώ και αιώνες
οι πιστοί Ινδουιστές και Βουδιστές, για να μένουν προση-
λωμένοι όταν διαλογίζονται και προσεύχονται. Κρατούν
το κολιέ με το ένα χέρι και το γυρνούν σιγά σιγά μέχρι να
κάνει έναν κύκλο, πιάνοντας μία χάντρα σε κάθε επανά-
ληψη της προσευχής. Το Μεσαίωνα, όταν οι Σταυροφόροι
πήγαν στην Ανατολή για τους ιερούς πολέμους, είδαν τους
πιστούς να προσεύχονται με αυτά τα *τζάπα μάλα*, θαύμα-
σαν την τεχνική και, επιστρέφοντας στην Ευρώπη, υιοθέ-
τησαν την ιδέα ως κομποσχοίνι.

Το παραδοσιακό *τζάπα μάλα* έχει 108 χάντρες. Ο αριθ-
μός 108 θεωρείται στους κύκλους των φιλοσόφων της
Ανατολής ο πιο καλός οiwνός. Είναι ένα ακέραιο τριψήφιο
πολλαπλάσιο του τρία ενώ το άθροισμα των ψηφίων του
είναι εννέα, δηλαδή τρεις φορές το τρία. Και, φυσικά, το
τρία είναι ο αριθμός που αντιπροσωπεύει την τέλεια ισορ-
ροπία, όπως ξέρει οποιοσδήποτε έχει μελετήσει ποτέ την

Αγία Τριάδα ή ένα απλό σκαμπό του μπαρ. Όντας σαν κι αυτό το βιβλίο στην προσπάθειά μου να βρω ισορροπία, αποφάσισα να το διαμορφώσω σαν ένα *τζάπα μάλα*, χωρίζοντάς το σε 108 ιστορίες, ή χάντρες. Αυτό το κολιέ με τις 108 χάντρες χωρίζεται σε άλλα τρία μέρη για την Ιταλία, την Ινδία και την Ινδονησία – τις τρεις χώρες που επισκέφτηκα κατά τη διάρκεια μιας δωδεκάμηνης ενδοσκοπήσης. Αυτή η δομή σημαίνει ότι σε κάθε μέρος αντιστοιχούν 36 ιστορίες, πράγμα που με βοηθάει σε προσωπικό επίπεδο, αφού τα γράφω όλα αυτά στο τριακοστό έκτο έτος της ηλικίας μου.

Και τώρα, προτού γίνω Λούις Φάραχαν* από την πολλή αριθμολογία, επιτρέψτε μου να καταλήξω λέγοντας ότι μου αρέσει επίσης η ιδέα να δώσω σ' αυτές τις ιστορίες τη δομή ενός *τζάπα μάλα* γιατί είναι πολύ... δομημένο. Η πραγματική πνευματική αναζήτηση υπήρξε ανέκαθεν μια προσπάθεια μεθοδικής πειθαρχίας. Η αναζήτηση της Αλήθειας δεν είναι κανένα είδος ασυδοσίας, ούτε καν σήμερα, την εποχή της μεγάλης ασυδοσίας. Ως ερευνήτρια αλλά και ως συγγραφέας, θεωρώ χρήσιμο να στηρίζομαι στις χάντρες όσο το δυνατόν περισσότερο, για να μένω προσηλωμένη σε οτιδήποτε προσπαθώ να καταφέρω.

Σε κάθε περίπτωση, όλα τα *τζάπα μάλα* έχουν μια ειδική, έξτρα χάντρα, την 109η, που κρέμεται σαν παντατίφ έξω απ' αυτό τον ισορροπημένο κύκλο των 108 χαντρών. Συνήθιζα να θεωρώ την 109η χάντρα σαν ρεζέρβα, σαν το

* Ηγέτης του κινήματος μαύρων Μουσουλμάνων και αμφιλεγόμενης προσωπικότητα που σατιρίζεται συχνά. (Σ.τ.Μ.)

εφεδρικό κουμπί μιας ωραίας ζακέτας ή σαν τον μικρότερο γιο μιας βασιλικής οικογένειας. Φαίνεται όμως πως υπάρχει ένας ακόμα μεγαλύτερος σκοπός. Όταν τα δάχτυλά σου φτάνουν σ' αυτό το σημείο κατά τη διάρκεια της προσευχής, σημαίνει ότι διακόπτεις την προσήλωσή σου στο διαλογισμό και ευχαριστείς τους μέντορές σου. Έτσι λοιπόν εδώ, στην 109η χάντρα μου, σταματάω πριν καν αρχίσω. Ευχαριστώ όλους τους μέντορες που εμφανίστηκαν μπροστά μου αυτή τη χρονιά με πολλές, περίεργες μορφές.

Πάνω απ' όλα όμως ευχαριστώ την Γκουρού μου, που είναι η επιτομή της συμπόνιας, και που τόσο γενναιόδωρα μου επέτρεψε να σπουδάσω στο Άσραμ της όσο ήμουν στην Ινδία. Στο σημείο αυτό θα ήθελα επίσης να διευκρινίσω ότι περιγράφω την εμπειρία μου στην Ινδία από καθαρά προσωπική σκοπιά και όχι ως θεολόγος ή επίσημος εκπρόσωπος οποιουδήποτε. Γι' αυτό, στο βιβλίο δεν αναφέρω καθόλου το όνομα της Γκουρού μου, αφού δεν μπορώ να μιλήσω για λογαριασμό της. Μιλούν καλύτερα τα διδάγματά της. Ούτε θα αποκαλύψω το όνομα ή την τοποθεσία του Άσραμ της, στερώντας απ' αυτό το θαυμάσιο ίδρυμα τη δημοσιότητα που μπορεί είτε να μην επιθυμούσε είτε να μην είχε τη δυνατότητα να εξασφαλίσει.

Και μια τελευταία έκφραση ευγνωμοσύνης: Ενώ τα σκόρπια ονόματα στο βιβλίο αλλάχθηκαν για διάφορους λόγους, προτίμησα να αλλάξω τα ονόματα όλων των προσώπων –Ινδών και Δυτικών– που γνώρισα σ' αυτό το Άσραμ. Το έκανα σεβόμενη το γεγονός ότι οι περισσότεροι άνθρωποι δεν κάνουν ένα θρησκευτικό προσκύνημα με σκοπό να εμφανιστούν αργότερα σαν ήρωες σε βιβλίο.

(Εκτός, φυσικά, αν πρόκειται για μένα.) Έκανα μόνο μία εξαίρεση σ' αυτή την εθελοντική αρχή της ανωνυμίας. Ο Ρίτσαρντ από το Τέξας λέγεται πράγματι Ρίτσαρντ και είναι από το Τέξας. Ήθελα να βάλω το πραγματικό του όνομα γιατί έπαιξε σημαντικό ρόλο για εμένα όταν ήμουν στην Ινδία.

Και κάτι τελευταίο. Όταν ρώτησα τον Ρίτσαρντ αν τον πείραζε να αναφέρω στο βιβλίο μου ότι κάποτε υπήρξε πρεζόνι και αλκοολικός, είπε πως δεν είχε κανένα απολύτως πρόβλημα.

Είπε: «Προσπαθούσα να σκεφτώ πώς θα το ξεστομίσω». Πρώτα όμως, η Ιταλία...

ΙΤΑΛΙΑ

Ή

«Πες το όπως το τρως».

Ή

Τριάντα έξι ιστορίες
για την αναζήτηση της απόλαυσης

1

Μακάρι να με φιλούσε ο Τζιοβάνι.

Υπάρχουν όμως ένα σωρό λόγοι που η ιδέα θα ήταν φρικτική. Καταρχήν, ο Τζιοβάνι είναι δέκα χρόνια μικρότερός μου και –όπως οι περισσότεροι Ιταλοί στην ηλικία του– μένει ακόμη με τη μητέρα του. Και μόνο αυτοί οι λόγοι τον κάνουν ακατάλληλο ερωτικό σύντροφο για μένα, δεδομένου ότι είμαι μια εργαζόμενη Αμερικανίδα στα τριάντα πέντε που μόλις ξεμπερδεψε από έναν αποτυχημένο γάμο και ένα καταστροφικό, ατέλειωτο διαζύγιο, ακολουθούμενο αμέσως από έναν παθιασμένο έρωτα που κατέληξε σε οικτρή ερωτική απογοήτευση. Αυτές οι απανωτές απώλειες με έκαναν να νιώθω θλιμμένη, ευάλωτη και εβδομήντα χρονών. Και μόνο για λόγους αρχής, δεν θα επέβαλλα το θλιβερό, χρεοκοπημένο εαυτό μου στον όμορφο και πάνταγνο Τζιοβάνι. Για να μη σας πω ότι έχω φτάσει τελικά στην ηλικία που μια γυναίκα αρχίζει να αμφιβάλλει ότι ο σωστότερος τρόπος για να ξεπεράσεις το χωρισμό από έναν όμορφο καστανομάτη νεαρό είναι να φέρεις αμέσως στο κρεβάτι σου έναν άλλο. Γι' αυτό είμαι μόνη τόσοι μήνες τώρα. Για την ακρίβεια, γι' αυτό αποφάσισα να περάσω έναν ολόκληρο χρόνο εργένικα.

Ένας λογικός παρατηρητής θα ρωτούσε: «Τότε γιατί ήρθες στην *Ιταλία*;».

Σ' αυτό το μόνο που μπορώ να απαντήσω –ειδικά κοιτώντας απέναντί μου στο τραπέζι τον όμορφο Τζιοβάνι– είναι: «Θαυμάσια ερώτηση».

Ο Τζιοβάνι είναι ο σύντροφός μου στο δίδυμο ποδήλατο. Αυτό ακούγεται σαν υπονοούμενο, αλλά δυστυχώς δεν είναι. Σημαίνει μόνο ότι βρισκόμαστε μερικά βράδια την εβδομάδα εδώ στη Ρώμη και κάνουμε εξάσκηση ο ένας στη γλώσσα του άλλου. Μιλάμε πρώτα ιταλικά και ο Τζιοβάνι είναι υπομονετικός μαζί μου. Μετά, μιλάμε αγγλικά και είμαι εγώ υπομονετική μαζί του. Ανακάλυψα τον Τζιοβάνι μερικές εβδομάδες αφότου έφτασα στη Ρώμη, χάρη σ' ένα μεγάλο ίντερνετ καφέ στην Πιάτσα Μπαρμπερίνι, απέναντι από το σιντριβάνι, μ' εκείνο το άγαλμα του σέξι Τρίτωνα που φυσάει ένα βούκινο. Αυτός λοιπόν (ο Τζιοβάνι, όχι ο Τρίτωνας) είχε κολλήσει ένα σημείωμα στον πίνακα ανακοινώσεων, λέγοντας πως κάποιος με μητρική γλώσσα την ιταλική ζητούσε κάποιον με μητρική την αγγλική για προφορική εξάσκηση στη γλώσσα. Δίπλα ακριβώς από το σημείωμά του υπήρχε ένα άλλο με το ίδιο περιεχόμενο λέξη προς λέξη, μέχρι και τα ίδια τυπογραφικά στοιχεία. Η μοναδική διαφορά ήταν ο τρόπος επικοινωνίας. Το ένα σημείωμα είχε διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για κάποιον ονόματι Τζιοβάνι. Το άλλο ανέφερε κάποιον ονόματι Ντάριο. Αλλά ακόμα και ο αριθμός τηλεφώνου ήταν ίδιος.

Αξιοποιώντας τη σπάνια διαίσθησή μου, έστειλα ηλεκτρονικό μήνυμα και στους δύο άντρες ταυτόχρονα, ρωτώντας στα ιταλικά: «Μήπως είσαστε αδέρφια;».

Μου απάντησε ο Τζιοβάνι με ένα πολύ προβοκατόρικο μήνυμα: «Κάτι ακόμα καλύτερο. Δίδυμοι!».

Ναι, πολύ καλύτερο. Όπως αποδείχθηκε, ήταν δυο ψηλοί, μελαχρινοί, ωραίοι και ολόιδιοι εικοσάχρονοι δίδυμοι, μ' αυτά τα τεράστια υγρά, καστανά μάτια των Ιταλών που με έστειλαν. Όταν γνώρισα τα δύο αγόρια προσωπικά, άρχισα να αναρωτιέμαι μήπως έπρεπε να αναπροσαρμόσω κάπως την απόφασή μου να μείνω φέτος εργένισσα. Για παράδειγμα, θα μπορούσα να περνάω εντελώς εργένικα έχοντας *κατ' εξαίρεση* δύο ωραίους εικοσάχρονους δίδυμους Ιταλούς εραστές. Πράγμα που μου θυμίζει αμυδρά μια φίλη μου που είναι χορτοφάγος με εξαίρεση το μπέικον, αλλά τέλος πάντων... Φανταζόμουν ήδη την επιστολή μου στο *Πεντχάουζ*:

Στο φως των κεριών που τρεμόσβηνε σ' εκείνο το καφέ της Ρώμης, δυσκολευόμουν να καταλάβω ποιανού τα χέρια με χάιδευαν...

Αλλά όχι.

Όχι και πάλι όχι.

Σταμάτησα τη φαντασίωση στη μέση. Δεν ήταν ώρα για έρωτες και για να περιπλέξω (κόβω το κεφάλι μου) ακόμα περισσότερο την ήδη μπερδεμένη ζωή μου. Ήταν ώρα να βρω το είδος εκείνο της γαλήνης και γιατριάς που φέρνει μόνο η μοναξιά.

Τώρα πάντως, μέσα Νοέμβρη, ο ντροπαλός, μελετηρός Τζιοβάνι κι εγώ έχουμε γίνει φιλαράκια. Όσο για τον Ντάριο –τον πιο μπάνικο και γλεντζέ από τα δύο αδέρφια– τον σύστησα στην αξιολάτρευτη Σουηδέζα φίλη μου Σόφι. Το πώς περνούν *αυτοί* τα βράδια τους στη Ρώμη είναι ένα

εντελώς άλλο είδος δίδυμου ποδήλατου. Αλλά ο Τζιοβάνι κι εγώ συζητάμε μόνο. Τρώμε και μιλάμε. Εδώ και πολλές ευχάριστες εβδομάδες, μιλάμε και μοιραζόμαστε πίτσες κι ευγενικές διορθώσεις στη γραμματική. Η αποψινή συνάντηση δεν αποτελεί εξαίρεση. Μια όμορφη βραδιά γεμάτη καινούριους ιδιωτισμούς και φρέσκια μοτσαρέλα.

Τώρα είναι μεσάνυχτα, έχει πέσει ομίχλη και ο Τζιοβάνι με συνοδεύει σπίτι μέσα από τα σοκάκια της Ρώμης, που ελίσσονται οργανικά γύρω από τα αρχαία κτίσματα, σαν ποταμάκια που στριφογυρίζουν γύρω από σκιερά αλσύλια κυπαρισσιών. Τώρα είμαστε στην πόρτα μου. Αντικρίζουμε ο ένας τον άλλο. Με αγκαλιάζει ζεστά. Είναι μια βελτίωση. Τις πρώτες εβδομάδες σφίγγαμε μόνο τα χέρια. Νομίζω πως αν έμενα στην Ιταλία άλλα τρία χρόνια, μπορεί να έβρισκε το κουράγιο να με φιλήσει. Από την άλλη, μπορεί να με φιλούσε και τώρα, απόψε, έξω ακριβώς από την πόρτα μου... Υπάρχει ακόμα ελπίδα... Θέλω να πω, σφιγγόμαστε ο ένας πάνω στον άλλο κάτω από το φεγγαρόφωτο... και φυσικά θα ήταν φοβερό λάθος... αλλά εξακολουθεί να είναι μια υπέροχη πιθανότητα ότι μπορεί να με φιλήσει αμέσως τώρα... ότι μπορεί να σκύψει... και... και...



ΕΠΕΤΕΙΑΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

ενός από τα πλέον αγαπημένα
και πολυδιαβασμένα βιβλία της εποχής μας

Στα τριάντα της η Ελίζαμπεθ Γκίλμπερτ είχε όλα όσα υποτίθεται ότι θέλει μια σύγχρονη γυναίκα: σύζυγο, σπίτι στην εξοχή, επιτυχημένη καριέρα. Όμως αντί να νιώθει ευτυχισμένη και ικανοποιημένη, βρισκόταν σε πλήρη σύγχυση και πανικό. Η ζωή της ήταν κενή. Η συγγραφέας εξιστορεί πώς άφησε πίσω όλες αυτές τις επίπλαστες ενδείξεις ευτυχίας με σκοπό να ταξιδέψει για να ανακαλύψει τον πραγματικό της εαυτό.

Ένα συναρπαστικό και γοητευτικό ταξίδι με φόντο τρεις διαφορετικούς πολιτισμούς: ανεμελιά και απόλαυση της στιγμής στην Ιταλία, αφοσίωση στην Ινδία, εσωτερική γαλήνη και πραγματική αγάπη στο Μπαλί της Ινδονησίας.

Το Eat Pray Love άγγιξε τον κόσμο και άλλαξε αμέτρητες ζωές. Ενέπνευσε και έδωσε δύναμη σε εκατομμύρια αναγνώστες να αναζητήσουν και να βρουν τον καλύτερο εαυτό τους. Τώρα αυτό το αγαπημένο και συναρπαστικό βιβλίο επιστρέφει σε μια προσεγμένη επετειακή έκδοση, η οποία συμπληρώνεται από έναν νέο πρόλογο της συγγραφέως, με σκοπό να προσελκύσει μια ολόκληρη καινούρια γενιά θαυμαστών.

***Κι αν η ζωή σου σου ανήκει;
Ποτέ δεν είναι αργά να το ανακαλύψεις!***